Směrnice pro státy o účinném provádění práva účastnit se věcí veřejných

OSN

(Fórum lidu, verze 3 z 28.prosince 2024)

Obsah

I. Úvod....3
II. Základní principy, na nichž je založeno efektivní uplatňování práva na účast na věcech veřejných....5
Praktická doporučení....5
III. Dimenze práva účastnit se věcí veřejných: formy a úrovně účasti....9
A. Účast ve volbách....9
Praktická doporučení....10
B. Účast v nevolebních kontextech....12
Praktická doporučení....13
Účast před rozhodováním....14
Účast při rozhodování....15
Účast po rozhodování....16
Informační a komunikační technologie k posílení rovné a smysluplné účasti....18
C. Právo účastnit se veřejných záležitostí na nadnárodní úrovni, včetně mezinárodních organizací....19
Praktická doporučení....19

Směrnice pro státy o účinném provádění práva účastnit se věcí veřejných

Shrnutí

Tato publikace vychází ze zprávy (nalezené pod symbolem A/HRC/39/28), předložené Radě pro lidská práva podle jejího usnesení 33/22, v níž požádala Úřad vysokého komisaře pro lidská práva o předložení na svém 39. zasedání navrhla pokyny pro státy k účinnému uplatňování práva účastnit se věcí veřejných.

V říjnu 2018 Rada pro lidská práva v usnesení 39/11 přijatém konsensem vzala se zájmem na vědomí pokyny a předložila je jako soubor pokynů pro státy a další relevantní zúčastněné strany. Pokyny odkazují na řadu základních principů, kterými by se měla řídit efektivní implementace práva účastnit se věcí veřejných. Jsou pokryty různé dimenze tohoto práva se zaměřením na účast ve volebních procesech, v nevolebních kontextech a na mezinárodní úrovni a byla formulována doporučení.

Díky účasti je rozhodování informovanější a udržitelnější a veřejné instituce jsou efektivnější, odpovědnější a transparentnější. To zase zvyšuje legitimitu rozhodnutí států a jejich vlastnictví všemi členy společnosti.

I. Úvod

1. Účast umožňuje prosazování všech lidských práv. Hraje klíčovou roli při podpoře demokracie, právního státu, sociálního začleňování a hospodářského rozvoje. Je nezbytný pro snižování nerovností a sociálních konfliktů. Je také důležitá pro posílení postavení jednotlivců a skupin a je jedním ze základních prvků přístupů založených na lidských právech, jejichž cílem je odstranění marginalizace a diskriminace.

2. Zatímco odpovědnost a odpovědnost za přijímání rozhodnutí v konečném důsledku spočívá na veřejných orgánech, účast různých sektorů společnosti umožňuje orgánům prohloubit jejich chápání konkrétních problémů; pomáhá identifikovat mezery, jakož i dostupné politické a legislativní možnosti a jejich dopad na konkrétní jednotlivce a skupiny; a vyvažuje protichůdné zájmy. V důsledku toho je rozhodování informovanější a udržitelnější a veřejné instituce jsou efektivnější, odpovědnější a transparentnější. To zase zvyšuje legitimitu rozhodnutí států a jejich vlastnictví všemi členy společnosti.

3. Rada pro lidská práva věnuje stále větší pozornost otázce rovné účasti na politických a veřejných záležitostech[1].1 Rada ve své rezoluci 33/22 o rovné účasti na politických a veřejných záležitostech požádala Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva (OHCHR), aby připravil stručný a akčně orientovaný návrh pokynů jako soubor pokynů pro státy v otázkách efektivní implementaci práva účastnit se věcí veřejných, jak je stanoveno v článku 25 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a jak je dále rozvedeno v

1 Viz usnesení Rady 24/8, 27/24 a 30/9. Viz také A/HRC/27/29, A/HRC/30/26 a A/HRC/33/25.

dalších příslušných ustanoveních mezinárodního práva v oblasti lidských práv, a předložit návrh pokynů pro Radu na jejím 39. zasedání. Rada rovněž požádala OHCHR, aby umožnil otevřené, transparentní a inkluzivní vypracování návrhu pokynů, a to i prostřednictvím neformálních konzultací se státy a dalšími zúčastněnými stranami na regionální úrovni.

4. Následně OHCHR zorganizoval pět neformálních regionálních konzultací a vydal dvě výzvy k předkládání návrhů, které přinesly odpovědi od 65 zúčastněných stran[2]. Tento proces umožnil vypracování současných pokynů, které jsou založeny na vstupech obdržených během konzultačního procesu a vycházejí z příkladů osvědčených postupů shromážděných v tomto kontextu.

5. Článek 25 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech uznává právo účastnit se veřejných záležitostí, včetně těchto tří prvků: a) právo podílet se na správě věcí veřejných; b) právo volit a být volen; a c) právo na přístup k veřejné službě.

6. Pokyny začínají odkazy na řadu základních principů a prvků, kterými by se v souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv měla řídit efektivní implementace práva účastnit se věcí veřejných. Dalším zaměřením je právo volit a být volen, právo podílet se na správě věcí veřejných a participace na nadnárodní úrovni, a to i v rámci mezinárodních organizací.

7. S ohledem na široký rozsah pokynů a kvůli slovním omezením nejsou pokyny ani komplexní, ani se nemohou zabývat všemi aspekty práva na účast, jako je právo na přístup veřejnosti za obecných podmínek rovnosti. servisní pozice; podobně ani odkazy na situace týkající se participace konkrétních jednotlivců a skupin, které mohou čelit diskriminaci, nejsou vyčerpávající. Státy se vyzývají, aby na národní úrovni vypracovaly další pokyny ve vztahu k účasti jednotlivců a skupin, které jsou marginalizovány nebo diskriminovány, se systematickým začleňováním genderového hlediska.

8. Na začátku by mělo být uvedeno, že smysluplná participace vyžaduje dlouhodobý závazek veřejných orgánů spolu s jejich skutečnou politickou vůlí, důrazem na zastupování a posunem v myšlení, pokud jde o způsob, jakým věci dělají. S cílem pomoci státům v tomto posunu poskytují směrnice „soubor pokynů“ pro to, jak by státy měly účinně implementovat právo účastnit se veřejných záležitostí, jak požaduje Rada pro lidská práva ve své rezoluci 33/22. V pokynech se uznává, že aktéři občanské společnosti, včetně sdělovacích prostředků, mohou přispět k úsilí států implementovat doporučení zde obsažená.

9. Tyto pokyny v případě potřeby odkazují na „držitele práv“. Zdá se, že tento termín je vhodnější než jiné pro zahrnutí forem participace, zahrnujících iniciativy, které zahrnují všechny jednotlivce, kterých se dotčená rozhodnutí dotýkají.

10. V pokynech je zdůrazněno, že informační a komunikační technologie (IKT) nabízejí nové nástroje pro participaci, rozšiřují prostor pro občanskou angažovanost a mají potenciál podporovat zodpovědnější a zodpovědnější vlády. IKT doplňují tradiční formy participace, protože vytvářejí další příležitosti pro rovnocennou a smysluplnou participaci. Pokyny také uznávají, že IKT by přesto mohly negativně ovlivnit účast, například když se prostřednictvím IKT šíří dezinformace a propaganda s cílem uvést obyvatelstvo v omyl

2 Informace o konzultačním procesu a obdržených podáních jsou k dispozici na www.ohchr.org/participationguidelines.

nebo zasahovat do práva vyhledávat, přijímat a předávat informace a myšlenky všeho druhu. bez ohledu na hranice.

11. Pokyny mohou přispět k účinnému provádění cílů udržitelného rozvoje ve všech regionech. Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 ve skutečnosti klade zvláštní důraz na podporu a ochranu účasti všech členů společnosti na věcech veřejných, zejména svým cílem 16, který zahrnuje cíle pro zajištění citlivého, inkluzivního, participativního a reprezentativního rozhodování. na všech úrovních (cíl 16.7) a zajistit veřejný přístup k informacím a chránit základní svobody v souladu s národní legislativou a mezinárodními dohodami (cíl 16.10). Kromě cíle 16 spočívá provádění a sledování Agendy 2030 jako celku na smysluplné účasti všech aktérů ve společnosti, zejména těch, kteří jsou nejvíce ohroženi diskriminací a budou opomenuti.

12. Státy se vyzývají, aby přeložily směrnice do místních jazyků, rozšířily je široce, včetně místních orgánů, a zpřístupnily je v přístupných formátech. Doporučení obsažená v těchto pokynech by měla být přeměněna na opatření odpovídající kontextu, která jsou v souladu s mezinárodními normami a standardy v oblasti lidských práv.

13. Nic v pokynech by nemělo být vykládáno tak, že poskytuje nižší stupeň ochrany právu účastnit se veřejných záležitostí a jiných lidských práv, než jaký poskytují stávající národní zákony a předpisy a platné mezinárodní a regionální normy a standardy v oblasti lidských práv.

II. Základní principy, na nichž je založeno efektivní uplatňování práva na účast na věcech veřejných

14. Právo účastnit se věcí veřejných nelze považovat za vakuum. Účinný výkon tohoto práva vyžaduje prostředí, kde jsou všechna lidská práva, zejména právo na rovnost a nediskriminaci, na svobodu názoru a projevu a na svobodu pokojného shromažďování a sdružování, plně respektována a požívaná všemi jednotlivci.

15. Právo účastnit se věcí veřejných úzce souvisí s plnou realizací práva na přístup k informacím, které je v rámci práva na svobodu projevu umožněním účasti a předpokladem zajišťujícím otevřenost a transparentnost a odpovědnost za rozhodnutí států.

16. Právo účastnit se veřejných záležitostí vyžaduje, aby byl vždy chráněn život, fyzická integrita, svoboda, bezpečnost a soukromí všech členů společnosti, včetně novinářů a obránců lidských práv.

17. Právo účastnit se navíc vyžaduje prostředí, které oceňuje a bere v úvahu práci a přínos všech členů společnosti, podporuje a povzbuzuje jejich zapojení a zajišťuje, že jsou zmocněni a vybaveni znalostmi a schopnostmi nezbytnými k tomu, aby mohli požadovat a uplatňovat jejich práva.

18. Následující doporučení stanoví základní principy a související požadavky, které patří mezi minimální základní podmínky pro efektivní výkon práva účastnit se věcí veřejných.

Praktická doporučení

19. Státy by měly vytvářet a udržovat bezpečné a příznivé prostředí, které napomáhá výkonu práva účastnit se věcí veřejných.

(a) Státy by měly vytvořit právní rámec pro uplatňování práva účastnit se věcí veřejných tím, že učiní kroky nezbytné k přistoupení nebo ratifikaci příslušných mezinárodních a regionálních smluv o lidských právech a akceptují související individuální komunikační postupy. státy by měly zajistit, aby tyto smlouvy byly odpovídajícím způsobem začleněny do vnitrostátních právních předpisů, politik a postupů;

(b) Rovné právo na účast ve veřejných záležitostech by mělo být uznáno, chráněno a implementováno v národních ústavách a právních rámcích;

(c) Zákony, politiky a institucionální uspořádání by měly zajistit stejnou účast jednotlivců a skupin při navrhování, provádění a hodnocení jakéhokoli zákona, nařízení, politiky, programu nebo strategie, které se jich týkají. V případě porušení tohoto práva by měly být k dispozici účinné prostředky nápravy[3];

(d) Státy by měly zajistit, aby příslušná práva, zejména právo na svobodu přesvědčení a projevu, včetně práva na přístup k informacím, a práva na svobodu pokojného shromažďování a sdružování byla chráněna a uplatňována ve vnitrostátních právních rámcích. V případě porušení těchto práv by měly být k dispozici účinné opravné prostředky;

(e) Měla by být uznána legitimní a zásadní úloha aktérů občanské společnosti, pokud jde o účast na veřejných záležitostech. Nezávislost a pluralita těchto aktérů by měla být respektována, chráněna a podporována a státy by neměly ukládat nepřiměřená omezení na jejich možnost přístupu k financování z domácích, zahraničních nebo mezinárodních zdrojů;

(f) Státy by měly podporovat a vytvářet podmínky pro nezávislá a různorodá média. Měly by přijmout právní předpisy, které prosazují a chrání svobodu sdělovacích prostředků, podporují pluralitní mediální služby a zajišťují bezpečnost novinářů a dalších pracovníků sdělovacích prostředků, a to jak offline, tak online;

(g) Státy by měly chránit aktéry občanské společnosti, včetně obránců lidských práv a novinářů, zejména obhájkyň lidských práv a novinářky, před všemi hrozbami, útoky, odvetami a činy zastrašování, a to i vůči nim nebo jejich rodinným příslušníkům, spolupracovníkům a právním zástupci, ať už offline nebo online. Takové činy by měly být urychleně, důkladně a nestranně vyšetřeny, pachatelé postaveni před soud a měly by být poskytnuty účinné prostředky nápravy. V této souvislosti by státy měly vykonávat náležitou péči při předcházení zneužívání nestátními subjekty;

(h) Právo účastnit se veřejných záležitostí by mělo být uznáno jako kontinuum, které vyžaduje otevřenou a upřímnou interakci mezi veřejnými orgány a všemi členy společnosti, včetně těch, kteří jsou nejvíce ohroženi marginalizací nebo diskriminací, a mělo by být neustále podporováno. V této souvislosti je klíčová spolupráce s aktéry občanské společnosti za účelem identifikace a vyjádření mezer, potřeb a řešení. Měla by být přijata opatření k vybudování vzájemného respektu, porozumění a důvěry mezi veřejnými orgány a subjekty občanské společnosti.

20. Státy by měly uznávat, chránit a uplatňovat práva na rovnost a nediskriminaci a zajistit začlenění do výkonu práva účastnit se věcí veřejných.

(a) státy by měly chránit práva na rovnost a nediskriminaci a zakázat všechny formy diskriminace ve svých ústavních a právních rámcích;

3 Viz. odstavec 21 níže.

(b) státy by měly přijímat a provádět zákony, politiky a programy, které bojují proti diskriminaci, včetně vícenásobných a vzájemně se prolínajících forem diskriminace, ve veřejném a soukromém životě, online i offline;

(c) Měl by být uznán nepříznivý dopad diskriminace, včetně vícenásobných a vzájemně se prolínajících forem diskriminace, na účinný výkon práva účastnit se veřejných záležitostí, zejména u žen a dívek, mladých lidí, osob se zdravotním postižením, původních obyvatel, starší osoby, osoby patřící k menšinovým skupinám, osoby s albinismem, lesby, gayové, bisexuálové, transgender a intersexuální osoby a další skupiny, které jsou diskriminovány;

(d) Odpovídající zastoupení rozmanitosti ve společnostech by se mělo podle potřeby odrážet ve státních institucích a vládních orgánech;

(e) Měla by být identifikována a přijata nezbytná legislativní a politická opatření, včetně dočasných zvláštních opatření, a institucionální opatření k podpoře a zajištění rovné účasti jednotlivců a skupin, které jsou marginalizovány nebo diskriminovány, na všech úrovních rozhodovacích procesů a institucí. Taková opatření by měla být neustále přezkoumávána a vyhodnocována, aby byla zajištěna rovná účast a přiměřené zastoupení těchto skupin v praxi. Zvláštní pozornost by měla být věnována vyváženému zastoupení mužů a žen ve veřejných institucích;

(f) Při navrhování a provádění opatření k posílení rovné účasti je třeba vzít v úvahu, že skupiny, které jsou marginalizovány nebo diskriminovány, mohou být vysoce heterogenní a v rámci nich nemusí mít jednotlivci nutně stejné potřeby nebo čelit stejným problémům. ;

(g) Státy by měly konzultovat s původními obyvateli a respektovat a uplatňovat v praxi jejich právo na svobodný, předchozí a informovaný souhlas při přijímání nebo provádění opatření, která se jich mohou týkat. Souhlas by měl být získáván prostřednictvím vlastních zastupitelských institucí domorodých národů v souladu s jejich zvykovým právem a praxí a prostřednictvím postupů určených samotnými domorodými národy;

(h) Shromažďování rozčleněných údajů a vytváření důkazů podloženého výzkumu o účasti na politických a veřejných záležitostech by mělo být podporováno jako důležitý prvek pro identifikaci a rozvoj přiměřených a účinných opatření k posílení účasti jednotlivců a skupin, které jsou na okraji společnosti. nebo diskriminován.

21. Státy by měly zajistit rovný a účinný přístup ke spravedlnosti a účinným opravným prostředkům v případě porušování práva účastnit se věcí veřejných.

(a) Všichni držitelé práv by měli mít přístup k příslušným soudním, správním nebo zákonodárným orgánům nebo k jakémukoli jinému příslušnému orgánu stanovenému právním systémem státu, aby bylo rozhodnuto o jejich právu na nápravu porušení práva účastnit se věcí veřejných. . Všichni aktéři občanské společnosti, včetně organizací občanské společnosti, musí mít přístup ke spravedlnosti. Měly by být uznány a řešeny genderově specifické překážky, které ženám a dívkám brání v přístupu ke spravedlnosti;

b) Postupy pro přístup ke spravedlnosti a další mechanismy nápravy by měly být spravedlivé, spravedlivé, včasné, zohledňující pohlaví a dostupné. Mělo by se zvážit vytvoření vhodných a účinných mechanismů pomoci, včetně právní pomoci, s cílem odstranit nebo omezit finanční a jiné překážky v přístupu k přezkumným řízením, zejména pro jednotlivce a skupiny, které jsou marginalizovány nebo diskriminovány, zejména ženy a dívky;

(c) Státy by měly zajistit nápravné mechanismy pro přiměřené, účinné a rychlé nápravné prostředky, včetně genderově citlivých, na oběť zaměřených a transformativních reparací, za porušení práva účastnit se veřejných záležitostí. Státy by měly zajistit včasné a účinné vymáhání rozhodnutí přijatých soudy nebo jinými relevantními nezávislými a nestrannými orgány. Taková rozhodnutí by měla být veřejně přístupná;

(d) Držitelům práv by měly být poskytovány přiměřené a dostupné informace o dostupných procesech a postupech pro přístup ke spravedlnosti a nápravných mechanismech, včetně případů, kdy nebyl vyžádán nebo získán svobodný, předchozí a informovaný souhlas původních obyvatel;

(e) Je třeba pravidelně podporovat a usnadňovat programy budování kapacit a školicí programy v oblasti mezinárodního práva v oblasti lidských práv pro členy soudnictví a další právní odborníky, zejména pokud jde o právo účastnit se veřejných záležitostí. Tyto programy by měly zahrnovat genderové hledisko;

(f) Státy by měly zřídit a podporovat fungování národních institucí pro lidská práva v souladu se zásadami týkajícími se postavení národních institucí pro prosazování a ochranu lidských práv (Pařížské zásady);

(g) Národní instituce pro lidská práva by měly mít mandát a zdroje k přijímání stížností a ke sledování, hlášení a jednání o porušování všech aspektů práva účastnit se veřejných záležitostí, zejména jednotlivců a skupin, které jsou marginalizovány nebo diskriminovány.

22. Státy by měly zaručit a uplatňovat právo na přístup k informacím.

(a) státy by měly uznávat, chránit a uplatňovat právo na přístup k informacím ve svých národních ústavách a právních rámcích;

(b) Zákony a předpisy o právu na přístup k informacím by měly být v souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv, zejména by měly zahrnovat minimálně tyto prvky:

(i) maximální, pravidelné a proaktivní zveřejňování všech informací veřejného zájmu, které mají veřejné orgány, a předpoklad ve prospěch přístupu;

(ii) Jakákoli omezení by měla být v souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv;

(ii) Postupy pro vyžádání informací veřejného zájmu by měly být bezplatné nebo dostupné za přiměřenou cenu, měly by umožňovat spravedlivé a rychlé zpracování a zahrnovat mechanismy pro nezávislý přezkum v případech zamítnutí;

(iv) Ochrana jednotlivců, kteří zveřejňují informace, o nichž se v době zveřejnění důvodně domnívají, že jsou pravdivé a představují hrozbu nebo újmu konkrétnímu veřejnému zájmu (informátoři) před právními, správními nebo disciplinárními sankcemi;

(c) Státy by měly usnadnit přístup k informacím, zejména jednotlivcům a skupinám, které jsou marginalizovány nebo diskriminovány. To může zahrnovat stanovení postupů pro poskytování pomoci, od formulace žádostí o informace až po jejich doručení, za účelem podpory rovného přístupu k informacím;

(d) Měl by být zřízen nezávislý a nestranný mechanismus dohledu, který by byl schopen sledovat provádění práva na přístup k informacím a podávat o něm zprávy. Zprávy takového mechanismu by měly být veřejné.

23. Státy by měly prosazovat zásady otevřenosti a transparentnosti ve všech aspektech rozhodovacích procesů a odpovědnosti veřejných orgánů za implementaci práva účastnit se věcí veřejných.

(a) Ve všech fázích rozhodování veřejných orgánů by měla být zajištěna otevřenost, transparentnost a odpovědnost, od počátečního plánování po sestavování rozpočtu, provádění, monitorování a hodnocení;

(b) Státy by měly vytvořit účinné mechanismy pro zajištění odpovědnosti nestátních aktérů, včetně obchodních podniků, zapojených do rozvoje a provádění veřejné politiky a jiných veřejných rozhodnutí;

(c) Státy by měly podporovat kulturu otevřenosti a transparentnosti a zavázat se k ní a případně zvážit připojení k Partnerství pro otevřené vládnutí, mezinárodní síti, jejímž cílem je učinit vlády otevřenějšími, odpovědnějšími a vnímavějšími vůči veřejnosti.

24. Státy by měly zmocnit držitele práv k účinnému výkonu práva účastnit se věcí veřejných.

(a) Programy občanské výchovy by měly být vyvíjeny a zaváděny jako nedílná součást školních osnov ve veřejných i soukromých institucích. Tyto programy by měly být zaměřeny na posílení postavení držitelů práv, podporu kultury participace a budování agentury v rámci místních komunit;

(b) Programy občanské výchovy by měly zahrnovat znalosti o lidských právech, významu participace pro společnost a porozumění volebnímu a politickému systému a různým příležitostem k účasti, včetně dostupných legislativních, politických a institucionálních rámců;

(c) Jednotlivcům a skupinám, které jsou marginalizovány nebo diskriminovány, by měly být poskytovány cílené programy pro budování kapacit a občanské vzdělávání, které by měly zohledňovat specifické problémy, jako je negramotnost a jazykové a kulturní bariéry, aby jim umožnily být aktivní. účastníky veřejného života. To zahrnuje přijetí opatření podporujících zapojení a spolupráci všech příslušných aktérů občanské společnosti, včetně médií, komunitních a náboženských vůdců, s cílem dosáhnout posunu v normách a hodnotách omezujících výkon práva účastnit se věcí veřejných, zejména pro ženy.

III. Dimenze práva účastnit se věcí veřejných: formy a úrovně účasti

A. Účast ve volbách

25. Článek 21 Všeobecné deklarace lidských práv zdůrazňuje úlohu pravidelných a skutečných voleb při zajištění toho, aby se každý mohl účastnit veřejných záležitostí své země. Článek 25 b) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech poskytuje občanům právo a příležitost volit a být volen ve skutečných periodických volbách, které mají být všeobecným a rovným hlasováním a mají se konat tajným hlasováním, zaručující svobodný projev vůle voličů. Volby jsou jádrem demokracie a zůstávají primárním prostředkem, kterým jednotlivci uplatňují své právo účastnit se věcí veřejných.

26. Kromě toho, že některé volební procesy umožňují účastnit se správy věcí veřejných jako voliči nebo kandidáti ve volbách, a tím umožňují účast prostřednictvím zvolených zástupců, umožňují některé volební procesy přímou účast, jako je tomu v případě referend. Skutečné volební procesy jsou rovněž nezbytné pro zajištění odpovědnosti zástupců za výkon zákonodárných nebo výkonných pravomocí.

27. Mezinárodní právo neukládá žádný konkrétní volební systém a neexistuje žádný model nebo řešení „jedna velikost pro všechny“, které by zaručily úspěšné volební procesy. Státy mají v této souvislosti velký prostor pro uvážení. Skutečné volby by se však měly konat v prostředí obecného respektu k lidským právům a jejich požívání, průběžně, bez diskriminace a bez svévolných nebo nepřiměřených omezení.

28. IKT mohou poskytnout nástroje ke zlepšení účasti ve volbách a zvýšení jejich transparentnosti. Státy, které zvažují zavedení technologických inovací za účelem zlepšení účasti ve volebních procesech, by tak měly učinit pouze po širokém dosahu a konzultacích se všemi zúčastněnými stranami, jakož i po provedení komplexních a konzultačních studií proveditelnosti. Digitální inovace lze nejlépe zavést jako řešení problémů, které by mohly bránit důvěryhodnosti procesu nebo přijetí výsledků, nikoli jako cíl sám o sobě.

29. Následující doporučení by měla přispět k řešení překážek, s nimiž se mohou někteří jednotlivci a skupiny, zejména ženy, které čelí diskriminaci nebo marginalizaci, setkat při výkonu svého práva volit a být volen, ak zajištění inkluzivnějších volebních procesů.

Praktická doporučení

30. Státy by měly vyvinout účinný právní rámec pro výkon volebních práv, a to i s ohledem na volební systém a mechanismy volebních sporů, v souladu se svými mezinárodními závazky v oblasti lidských práv a prostřednictvím nediskriminačního, transparentního, genderově zohledňujícího a participativního proces.

31. Státy by měly přijmout proaktivní opatření k posílení zastoupení a rovné účasti žen a skupin, které jsou diskriminovány, ve volebních procesech. Patří mezi ně následující:

(a) Tam, kde se ukáže, že taková opatření jsou nezbytná a vhodná, by státy měly zavést a účinně provádět systémy kvót a vyhrazená místa ve volených orgánech pro ženy a nedostatečně zastoupené skupiny, po hloubkovém posouzení potenciální hodnoty různých druhů dočasných zvláštní opatření, včetně jejich možného dopadu v konkrétním místním kontextu a potenciálních, nezamýšlených vedlejších účinků;

(b) Je-li to vhodné, státy by měly přijmout další dočasná zvláštní opatření ke zvýšení účasti žen, včetně: školicích programů, které rozvíjejí jejich schopnost být kandidátkami; úpravy předpisů o financování kampaní, které vyrovnají podmínky pro kandidátky; finanční pobídky pro politické strany, které dosahují předem stanovených cílů pro genderovou vyváženost mezi svými nominovanými nebo zvolenými kandidáty; a programy zdraví rodičů podporující účast žen ve veřejném a soukromém životě;

(c) Při zavedení závazných kvót nebo vyhrazených míst by se mělo uvažovat o účinných a transparentních mechanismech pro sledování dodržování a uvalování sankcí za nedodržování.

32. Jakékoli právní nebo politické opatření ke zvýšení zastoupení žen a skupin, které jsou diskriminovány, by měly být doprovázeny iniciativami, které zpochybní diskriminační

postoje a praktiky, včetně škodlivých genderových stereotypů a negativních předpokladů o schopnostech žen, mladých lidí, menšin a osoby se zdravotním postižením přispívat do věcí veřejných.

33. Mělo by být podporováno školení pro novináře a další pracovníky sdělovacích prostředků s cílem bojovat proti genderovým stereotypům a zkreslování žen v médiích a zvýšit vnímavost médií a voličů ohledně potřeby a výhod žen ve vedoucích pozicích.

34. Regulace veřejnoprávního vysílání a sdělovacích prostředků by měla poskytovat všem kandidátům spravedlivou příležitost mít přístup k významnému vysílacímu času a prostoru ve veřejnoprávních médiích během volebních kampaní.

35. V rámci svých volebních systémů by státy měly zajistit rovné podmínky pro kandidaturu nezávislých kandidátů a neukládat na jejich kandidaturu nepřiměřené požadavky.

36. Státy by měly odstranit nepřiměřené překážky pro registraci voličů, včetně obtížných nebo zatěžujících administrativních požadavků na přístup k nezbytné dokumentaci k výkonu volebního práva, zejména pro ženy, menšiny, původní obyvatelstvo, osoby žijící v odlehlých oblastech a vnitřně vysídlené osoby.

37. Státy by měly přijmout opatření na ochranu bezpečnosti kandidátů, zejména kandidátek, kterým během volebního procesu hrozí násilí a zastrašování, včetně násilí na základě pohlaví.

38. Státy by měly změnit svá vnitrostátní právní ustanovení, která omezují právo volit na základě právní způsobilosti, a přijmout právní opatření nezbytná k zajištění toho, aby všechny osoby se zdravotním postižením, zejména osoby s mentálním nebo psychosociálním postižením, mohly uplatňovat své volební právo.

39. Státy by měly přijmout opatření k zajištění plné dostupnosti pro osoby se zdravotním postižením ve všech aspektech volebního procesu, mimo jiné:

(a) zaručení svobodného projevu vůle osob se zdravotním postižením jako voličů a za tímto účelem pro ty, kteří nemohou vykonávat své právo volit nezávisle, a na jejich žádost, umožnění pomoci při hlasování osobě podle jejich vlastního výběru;

(b) zajištění přístupných volebních postupů a zařízení, a pokud nelze zaručit plnou přístupnost, poskytnutí přiměřeného přizpůsobení, aby se zajistilo, že osoby se zdravotním postižením budou moci účinně uplatňovat své volební právo;

(c) poskytování školení pro volební úředníky o právech osob se zdravotním postižením ve volbách;

(d) Zajištění, aby volební materiály a materiály pro hlasování byly vhodné, přístupné různým osobám se zdravotním postižením a snadno srozumitelné a použitelné.

40. Státy by měly zvážit sladění minimálního věku pro účast ve volbách a minimálního věku způsobilosti kandidovat ve volbách, aby se podpořila politická účast mladých lidí.

41. Státy by neměly vylučovat osoby ve vyšetřovací vazbě z výkonu volebního práva, což je důsledek práva být považován za nevinného, dokud není zákonným způsobem prokázána vina.

42. Státy by neměly ukládat automatické plošné zákazy volebního práva osobám ve výkonu trestu odnětí svobody nebo po jeho skončení, které nezohledňují povahu a závažnost trestného činu ani délku trestu.

43. Je-li to vhodné, státy by měly odstranit praktické překážky, které mohou bránit výkonu volebního práva osobám ve výkonu trestu odnětí svobody.

44. Státy by měly usnadnit nezávislou kontrolu hlasování a sčítání, včetně poskytování přístupu k místům hlasování, sčítání a sepisování výsledků.

45. Volební řídící orgány by měly být schopny fungovat nezávisle a nestranně, bez ohledu na jejich složení. Tyto orgány by měly být při rozhodování otevřené, transparentní a maximálně konzultativní a poskytovat přístup k relevantním informacím všem zainteresovaným stranám.

46. Státy by měly zajistit, aby jejich právní rámec poskytoval právo kandidátů účinně zpochybnit výsledky voleb a nápravná opatření, která jsou rychlá, přiměřená a účinná a vymahatelná v kontextu volebního kalendáře.

47. Státy by měly na základě příslušných vnitrostátních konzultací a konzultací s hostitelskými státy as přihlédnutím ke všem relevantním faktorům zvážit, zda umožnit občanům, kteří jsou v zahraničí nebo dočasně mimo zemi, vykonávat své volební právo.

48. Státy by měly zvážit rozšíření volebního práva na osoby bez státní příslušnosti po období zákonného a obvyklého dlouhodobého pobytu, alespoň pro místní volby.

B. Účast v nevolebních kontextech

49. Výbor pro lidská práva ve svém obecném komentáři č. 25 (1996) uvádí, že správa věcí veřejných je široký pojem, který pokrývá všechny aspekty veřejné správy, formulování a provádění politiky na mezinárodní, národní, regionální a místní úrovně. Ve stejném obecném komentáři Výbor také uznává právo přímo se podílet na správě věcí veřejných.

50. Existuje několik způsobů, jak lze právo přímé účasti na správě věcí veřejných uplatnit. K přímé účasti může dojít například tehdy, když si držitelé práv zvolí nebo změní své ústavy nebo rozhodnou o veřejných otázkách prostřednictvím referenda.

51. Ve všeobecném komentáři č. 25 Výbor pro lidská práva uznává, že přímá účast je zapojena účastí na lidových shromážděních, která mají pravomoc rozhodovat o místních záležitostech nebo o záležitostech konkrétní komunity, a v orgánech zřízených v konzultace s vládou. Účast na správě věcí veřejných lze navíc realizovat uplatňováním vlivu prostřednictvím veřejné diskuse a dialogu s volenými zástupci nebo prostřednictvím schopnosti nositelů práv se organizovat.

52. Konzultační proces vedený v rámci přípravy na tyto pokyny odhalil, že po celém světě se provádí řada iniciativ přímé účasti, které přispívají k účasti prostřednictvím volených zástupců a doplňují ji.

53. Účast na rozhodovacích procesech se může odehrávat na různých úrovních, od poskytování informací přes konzultace a dialog až po partnerství nebo společné navrhování. Tyto úrovně se týkají stupně zapojení nebo „intenzity“ účasti držitelů práv v různých krocích rozhodovacího procesu (tj. stanovení agendy, navrhování, rozhodování, implementace, monitorování a přeformulování).

54. Způsoby účasti, jmenovitě nástroje pro usnadnění účasti, jako jsou webové stránky, kampaně, výbory více zúčastněných stran, veřejná slyšení, konference, konzultace a pracovní skupiny, se mohou lišit podle úrovně účasti a kroku rozhodnutí. - proces tvorby. Zatímco účast by měla být zajištěna ve všech fázích rozhodování, nelze ve všech kontextech doporučit žádný konkrétní soubor modalit.

55. Následující doporučení poskytují státům určitý návod, jak zajistit, aby se držitelé práv mohli účastnit a uplatňovat smysluplný vliv na rozhodování, které je může ovlivnit.

Praktická doporučení

a) Institucionální rámec pro zajištění účasti na rozhodování orgánů veřejné moci

56. Měly by být vytvořeny formální trvalé struktury, které zajistí, že účast v rozhodovacích procesech bude široce chápána, přijímána a běžně realizována jak veřejnými orgány, tak držiteli práv. Takové struktury mohou zahrnovat koordinační orgán pro účast ve vládě, koordinátory účasti nebo facilitátory na ministerstvech, společné rady veřejné a občanské společnosti, výbory nebo pracovní skupiny a další orgány nebo rámcové dohody mezi veřejnými orgány a subjekty občanské společnosti na podporu účasti.

57. Formální participační struktury by měly být přístupné a zahrnující jednotlivce a skupiny, které jsou marginalizovány nebo diskriminovány, včetně těch ze znevýhodněného socioekonomického prostředí, zejména žen a dívek. Měly by být vyvinuty specifické trvalé mechanismy pro účast skupin, které byly historicky vyloučeny nebo jejichž názory a potřeby nebyly adekvátně zohledněny v rozhodovacích procesech, jako jsou původní obyvatelé, menšiny a osoby se zdravotním postižením.

58. Aby bylo zajištěno, že tyto struktury a mechanismy poskytují smysluplné příležitosti k účasti, měly by minimálně:

(a) být navrženy společně s příslušnými držiteli práv;

(b) nestranně usměrňovat názory dotčených držitelů práv do skutečných rozhodovacích procesů;

(c) mít k dispozici odpovídající rozpočet a lidské zdroje s odbornými znalostmi o různých skupinách, pro které je třeba podporovat a umožnit účast;

(d) být přístupné, inkluzivní, zohledňující pohlaví a reprezentativní.

59. Pokud rozhodovací procesy mohou mít dopad na děti, státy by měly zajistit, aby bylo zaručeno právo dětí svobodně vyjadřovat své názory a být slyšeny, a to i tím, že stanoví, že děti budou vstřícné, přiměřené věku, genderově citlivé a inkluzivní. a bezpečné mechanismy pro jejich smysluplné zapojení.

60. V mírových procesech a postkonfliktních a humanitárních situacích by státy měly zvážit vytvoření formálních struktur pro účast těch jednotlivců a skupin, které jsou nebo byly nejvíce postiženy konfliktem, jako jsou děti, mladí lidé, menšiny, osoby se zdravotním postižením. , vnitřně vysídlených osob, uprchlíků a žen a dívek, při vývoji, provádění a monitorování všech příslušných právních předpisů, politik, služeb a programů. Jakékoli takové struktury by měly být navrženy tak, aby uplatňovaly právo těchto jednotlivců na svobodnou a informovanou volbu udržitelných řešení, která se jich týkají.

61. Institucionální rámec pro participaci by měl kdykoli umožňovat vytvářet a využívat nové způsoby participace, včetně využívání IKT.

62. Výkon participativních rámců, včetně struktur a postupů, by měl být pravidelně hodnocen a posuzován s cílem je upravit a zlepšit a vybudovat inovativní způsoby a příležitosti k účasti na základě potřeb dotčených držitelů práv.

b) Opatření k zajištění smysluplné účasti v různých fázích rozhodování

63. Následující doporučení poskytují vodítko pro příslušné veřejné orgány států k zajištění smysluplné účasti před, během a po rozhodování.

Účast před rozhodováním

64. Držitelé práv by měli dostat příležitost podílet se na utváření agendy rozhodovacích procesů, aby bylo zajištěno, že jejich priority a potřeby budou zahrnuty do identifikace předmětu a obsahu k diskusi. Toho lze dosáhnout například prostřednictvím online konzultací, veřejných slyšení či fór nebo pracovních skupin či výborů složených ze zástupců orgánů veřejné moci a členů společnosti. Pokud jsou zřízeny pracovní skupiny nebo výbory, měly by příslušné veřejné orgány přijmout transparentní a inkluzivní kritéria a postupy pro zastupování členů znevýhodněných skupin.

65. Volení zástupci by měli hrát klíčovou roli při podpoře těchto procesů, a to i prostřednictvím své účasti a zastoupení ve volebních obvodech, kterým jsou odpovědní.

66. Měli by být identifikováni a informováni držitelé práv, kteří jsou přímo nebo pravděpodobně ovlivněni navrhovaným projektem, plánem, programem, zákonem nebo politikou, nebo kteří by o ně mohli mít zájem. Oznámení by mělo být všem takovým držitelům práv poskytnuto včas, přiměřeně a účinně. Kromě toho by měla být usnadněna účast všech dalších držitelů práv, kteří se chtějí zúčastnit. Pokud mají rozhodnutí celostátní nebo velmi rozšířený dopad, například během procesu tvorby ústavy a reformy, každý by měl být označen za potenciálně ovlivněného.

67. Informace týkající se rozhodovacího procesu by měly obsahovat jasné, realistické a praktické cíle, aby bylo možné zvládnout očekávání účastníků. Informace o procesu by měly obsahovat minimálně následující prvky:

(a) Typ nebo povaha posuzovaného rozhodnutí. To zahrnuje jasnost předmětu, informace o zdůvodnění rozhodnutí, která mají být učiněna, a druhu rozhodnutí (rozhodnutí), která by měla být přijata v každé fázi procesu;

(b) rozsah možností, které je třeba projednat a rozhodnout v každé fázi, včetně problémů, alternativ a/nebo řešení a možného dopadu jejich výsledků;

(c) Časové harmonogramy pro účast v každé fázi procesu, které by měly být upraveny v závislosti na konkrétních okolnostech (např. podle složitosti daného problému nebo počtu držitelů práv dotčených rozhodnutím) a měly by poskytovat dostatečné příležitost pro držitele práv řádně připravit a předložit konstruktivní příspěvky;

(d) Identifikace zapojených veřejných činitelů a institucí a jejich schopnost plnit úkoly (tj. jejich příslušné role a různé úkoly v každé fázi procesu);

(e) identifikace veřejného orgánu odpovědného za přijetí rozhodnutí;

(f) Předpokládané postupy pro účast držitelů práv, včetně informací týkajících se:

(i) datum zahájení a ukončení postupu;

(ii) čas a místo, včetně informací o dostupné infrastruktuře, všech zamýšlených participačních procesů;

(iii) způsoby a pravidla vedení participativního procesu;

(iv) Orgán veřejné moci nebo úřední subjekt, na který se lze obracet s připomínkami nebo dotazy nebo od kterého lze požadovat dodatečné informace o posuzovaném rozhodnutí, a postup a časový rámec pro předání jejich odpovědi.

68. Držitelé práv by měli mít přístup k odpovídajícím, dostupným a nezbytným informacím, jakmile jsou známy, aby se mohli připravit na účinnou účast v souladu se zásadou maximálního zveřejnění[4].

69. Relevantní informace by měly být proaktivně šířeny zpřístupněním způsobem odpovídajícím místním podmínkám as přihlédnutím ke zvláštním potřebám jednotlivců a skupin, které jsou marginalizovány nebo diskriminovány[5]. To by mělo zahrnovat:

(a) poskytování informací zdarma nebo za přiměřené náklady a bez nepřiměřených omezení jejich reprodukce a používání offline i online;

(b) poskytování jak technických informací pro odborníky, tak netechnických souhrnů pro širokou veřejnost;

(c) Šíření informací v jasných, použitelných, přístupných, věkově a kulturně vhodných formátech a v místních jazycích, včetně domorodých a menšinových jazyků. To může zahrnovat publikace v Braillově písmu, ve snadno čitelném a jednoduchém jazyce;

(d) co nejširší šíření příslušných informací, a to i prostřednictvím internetových stránek příslušného veřejného orgánu nebo orgánů, je-li tato metoda účinná. Mezi další kanály šíření mohou patřit místní tištěná média, plakáty, billboardy, masmédia (televize nebo rozhlas) a další online zdroje;

(e) Zvážení případného přijetí metody individuálního oznamování as náležitým ohledem na ochranu osobních údajů.

Účast při rozhodování

70. Držitelé práv by měli mít možnost účastnit se rozhodovacího procesu od rané fáze, kdy jsou všechny možnosti ještě otevřené. To například znamená, že se orgány veřejné moci zdrží jakýchkoli formálních, nezvratných rozhodnutí před zahájením procesu. Rovněž vyžaduje, aby nebyly podniknuty žádné kroky, které by ohrozily účast veřejnosti v praxi, například velké investice ve směru jedné možnosti nebo závazky k určitému výsledku, včetně těch, které byly dohodnuty s jiným orgánem státu, nestátním aktérem nebo jiný stát.

71. Jakékoli revidované, nové nebo aktualizované verze návrhů dokumentů týkajících se rozhodnutí (rozhodnutí) by měly být zveřejněny, jakmile budou k dispozici.

72. Držitelům práv by měl být poskytnut dostatek času na přípravu a předkládání příspěvků během rozhodovacích procesů. To znamená například zajistit, aby příležitosti k účasti nespadaly výlučně nebo z velké části na období veřejného života tradičně považovaná za

4 Viz odstavec 22 výše.

5 Viz odstavec 20 výše.

svátky, jako jsou náboženské festivaly, státní svátky nebo období velkých dovolených v dotčeném státě.

73. Držitelé práv by měli mít právo předkládat jakékoli informace, analýzy a stanoviska přímo příslušnému veřejnému orgánu, a to buď elektronicky, nebo v papírové podobě. Příležitosti k podávání připomínek by měly být snadno dostupné, bezplatné a bez zbytečných formalit.

74. Možnost předkládat písemné připomínky prostřednictvím online nástrojů by měla být kombinována s příležitostí k osobní účasti. Za tímto účelem by státy měly zvážit zřízení, například, vícestranných výborů a/nebo poradních orgánů a organizování odborných seminářů a/nebo panelů a otevřených plenárních zasedání, které umožní smysluplnou účast na všech fázích veřejných rozhodovacích procesů. Pokud jsou takové struktury zřízeny, měla by být přijata transparentní a inkluzivní kritéria a postupy pro zastoupení členů znevýhodněných skupin.

75. Účastnické akce by měly být bezplatné a měly by se konat na místech, která jsou neutrální a snadno přístupná, a to i pro osoby se zdravotním postižením a starší osoby. Státy by také měly podle potřeby poskytnout přiměřené úpravy. V závislosti na místních podmínkách a příslušném rozhodnutí může být osobní účast v případě potřeby doplněna online nástroji.

76. Váha přisuzovaná příspěvkům obdrženým prostřednictvím online platforem by měla být stejná jako váha připisovaná komentářům obdrženým offline.

77. Měly by být posíleny technické kapacity a odbornost veřejných činitelů odpovědných za provádění participativních procesů, včetně oblastí shromažďování informací, facilitace schůzek, formulace strategie, plánování akcí a podávání zpráv o výsledcích rozhodovacího procesu.

78. Měly by být vyvinuty vhodné systémy sběru a správy údajů pro shromažďování, analýzu, mazání a archivaci vstupů přijatých online i offline a měla by být zajištěna transparentnost v tom, jak jsou tyto systémy navrženy a používány a jak jsou údaje zpracovávány a uchovávány.

Účast po rozhodování

79. Výsledek procesu účasti by měl být šířen včas, komplexně a transparentně pomocí vhodných offline a online prostředků. Kromě toho by mělo být poskytnuto následující:

(a) informace o důvodech a důvodech, na nichž jsou rozhodnutí založena;

(b) Zpětná vazba o tom, jak byly zohledněny nebo použity příspěvky držitelů práv, co bylo začleněno, co bylo vynecháno a důvody proč. Spolu s přijatým rozhodnutím může být například zveřejněna zpráva, která může zahrnovat povahu a počet obdržených vstupů a poskytovat důkazy o tom, jak byla zohledněna účast. To vyžaduje, aby byl mezi ukončením participativního procesu a přijetím konečného rozhodnutí vyhrazen dostatečný čas.

(c) Informace o dostupných postupech, které držitelům práv umožní přijmout vhodná správní a soudní opatření s ohledem na přístup k mechanismům přezkumu.

80. Pro ty, kteří se zúčastnili, by měly být k dispozici příležitosti k posouzení participačního procesu, aby bylo možné zdokumentovat získané poznatky pro budoucí zlepšení. Za tímto účelem by příslušné orgány veřejné správy měly zvážit provedení průzkumů nebo diskusí ve

skupinách, a to i prostřednictvím vytvoření vyhrazených webových stránek, telefonicky nebo osobně, s cílem shromáždit informace o různých aspektech účasti ve všech fázích rozhodovacího procesu. Státy by měly zajistit, aby informace shromážděné v této souvislosti reprezentovaly rozmanitost všech držitelů práv, kteří se zúčastnili.

81. Aby se umožnila smysluplná účast na hodnocení rozhodovacího procesu, měly by státy poskytnout informace o procesu, včetně následujících:

(a) Počet a formát sdělení používaných k informování držitelů práv;

(b) zdroje přidělené procesu;

(c) počet lidí, kteří se účastnili různých fází rozhodovacího procesu;

(d) rozčleněné údaje o účastnících se s náležitým ohledem na ochranu osobních údajů;

(e) způsoby účasti;

(f) Opatření týkající se dostupnosti a přiměřeného přizpůsobení.

82. Měla by být zajištěna účast na provádění přijatých rozhodnutí. Přístupné a uživatelsky přívětivé informace by měly být proaktivně zveřejňovány ve všech fázích provádění. Toho lze dosáhnout například vytvořením vyhrazených webových stránek a/nebo e-mailových upozornění a pořádáním akcí, konferencí, fór nebo seminářů.

83. Je-li to vhodné, státy by měly zvážit vytvoření strategických partnerství s aktéry občanské společnosti při respektování jejich nezávislosti, aby posílily účast na provádění přijatých rozhodnutí.

84. Měla by být zajištěna účast a transparentnost při sledování provádění přijatých rozhodnutí. Měly by být vytvořeny vhodné rámce pro hodnocení výkonnosti států ve vztahu k provádění příslušných zákonů, politik, projektů nebo programů. Rámce by měly zahrnovat objektivní, měřitelné a časově ohraničené ukazatele výkonnosti, včetně ukazatelů účasti držitelů práv na sledování prováděcích činností. Zprávy o pokroku při provádění by měly být zveřejňovány a široce šířeny, mimo jiné prostřednictvím využívání IKT a pořádáním konferencí, fór a seminářů.

85. Držitelé práv by měli mít přístup ke klíčovým informacím, aby umožnili účinnou účast na monitorování a hodnocení pokroku při provádění rozhodnutí. Informace o procesu implementace by měly obsahovat následující informace:

(a) Identifikaci orgánu odpovědného za proces implementace a jeho kontakty;

(b) zdroje, finanční a nefinanční, které mají být použity pro provádění;

(c) Zda realizace zahrnuje partnerství veřejného a soukromého sektoru, a pokud tomu tak je, veškeré informace o úloze a kontaktech zúčastněných soukromých aktérů;

(d) Příležitosti pro účast v procesu implementace.

86. Účast na monitorování a hodnocení by měla být považována za kontinuitu a měla by zahrnovat používání nástrojů sociální odpovědnosti, jako jsou sociální audity, průzkumy sledování veřejných výdajů, karty hodnocení komunity, sociální audity, portály transparentnosti, komunitní média a veřejná slyšení.

Informační a komunikační technologie k posílení rovné a smysluplné účasti

87. Nástroje pro participaci IKT by měly být v souladu s lidskými právy již od návrhu a participace prostřednictvím využívání IKT by se měla řídit stejnými zásadami offline participace[6]. To znamená zajistit, aby se vývoj a zavádění IKT, včetně nových technologií pro účast na datech, řídil a reguloval mezinárodním právem v oblasti lidských práv se zvláštním ohledem na rovnost pohlaví, aby se předešlo jakémukoli nepříznivému dopadu na lidská práva na jednotlivce a skupiny. které jsou marginalizovány nebo diskriminovány, ať už je dopad úmyslný nebo neúmyslný.

88. Měla by být vypracována a provedena účinná opatření k odstranění digitální propasti, zejména pro ženy, osoby se zdravotním postižením, starší osoby, osoby žijící ve venkovských oblastech a původní obyvatelstvo. V této souvislosti by měla být přijata proaktivní opatření, aby IKT byly široce dostupné, přístupné a cenově dostupné, a to i ve vzdálených nebo venkovských oblastech, a bez jakékoli diskriminace. To by mělo zahrnovat například podporu snižování a pokud možno i odstraňování sociálních, finančních a technologických bariér omezujících veřejný přístup k internetu, jako jsou vysoké náklady na připojení a špatná konektivita.

89. Mělo by být podporováno zapojení různých zúčastněných stran, včetně subjektů občanské společnosti a obchodních podniků, do navrhování, vývoje a využívání IKT pro účast. V této souvislosti by měla být věnována náležitá pozornost Hlavním zásadám podnikání a lidských práv.

90. IKT by měly být využívány k vytváření prostor a příležitostí pro držitele práv, aby se mohli smysluplně účastnit různých činností, které přesahují komunikaci a sdílení informací. Technologie by měla poskytovat skutečné příležitosti k ovlivnění rozhodovacích procesů, například pokud jde o předkládání, připomínkování a hlasování o legislativních a politických návrzích. Tam, kde je to vhodné, by státy měly zvážit poskytnutí dalších doplňkových offline příležitostí k účasti.

91. Stávající nástroje IKT pro participaci by měly být přeloženy do několika místních jazyků, včetně jazyků, kterými mluví menšiny a domorodé obyvatelstvo, a měly by zajistit jejich dostupnost pro osoby se zdravotním postižením.

92. Programy mediální výchovy a digitální gramotnosti by měly být zahrnuty do formálních i neformálních osnov, aby bylo možné smysluplnou online účast. Tyto programy by se například měly tam, kde je to relevantní, zaměřit na technické základy internetu a rozvíjet kritické myšlení, které držitelům práv pomůže identifikovat a vyhodnocovat informace a obsah z různých zdrojů.

93. Kurikula vzdělávání v oblasti médií a IKT by se měla zabývat otázkami souvisejícími s nenávistnými projevy, xenofobií, sexismem a škodlivými genderovými stereotypy, rasismem a jakoukoli jinou formou nesnášenlivosti jako faktory, které dále prohlubují marginalizaci a vyloučení některých jedinců a skupin z veřejného života. Měla by být podporována úloha aktérů občanské společnosti, včetně médií, při poskytování pozitivních protipříběhů online, včetně proti nenávistným projevům.

---

6 Viz oddíl II

94. Aby bylo možné plně využít potenciál IKT, měly by být vyvinuty a poskytovány komplexní a perspektivní programy školení v oblasti médií a IKT pro veřejné úředníky odpovědné za implementaci participativních procesů.

C. Právo účastnit se veřejných záležitostí na nadnárodní úrovni, včetně mezinárodních organizací

95. Výbor pro lidská práva ve svém obecném komentáři č. 25 uznal, že právo podílet se na správě věcí veřejných zahrnuje také tvorbu a realizaci politiky na mezinárodní a regionální úrovni. Navzdory důležitosti účasti na mezinárodní úrovni je fungování mezinárodních organizací pro většinu lidí nadále neprůhledné[7].

96. Rozhodování na regionální a mezinárodní úrovni může mít významný vliv na realizaci lidských práv, protože takové rozhodování má dopad na národní legislativu, politiku a praxi. Je proto nutné, aby taková rozhodnutí byla přijímána transparentním a odpovědným způsobem, za účasti těch, kterých se tato rozhodnutí dotknou, a v prostředí respektujícím veřejné svobody, které jsou základní a měly by být chráněny i na mezinárodní úrovni. . Aktéři občanské společnosti, kteří se rozhodnou zúčastnit se regionálních a mezinárodních setkání, musí být v bezpečí a nesmí být vystaveni odvetným činům.

97. Ti, kdo se účastní na nadnárodní úrovni, často upozorňují mezinárodní společenství na místní a národní zájmy, čímž propojují mezinárodní a místní úroveň. Například aktéři občanské společnosti byli nápomocni při zvyšování povědomí na regionální a mezinárodní úrovni o právech skupin, které jsou marginalizovány nebo diskriminovány, a při zmocňování a poskytování hlasu jim. Taková účast rovněž přispěla ke zpochybnění společenských norem a organizační kultury regionálních a mezinárodních organizací.

98. Formy a způsoby účasti držitelů práv na mezinárodní úrovni se mohou lišit v závislosti na formátu a pravidlech příslušného mezinárodního fóra a na povaze a fázi procesu. Účast může být zajištěna různými způsoby, včetně udělení statutu pozorovatele, poradce nebo účasti; poradní výbory otevřené příslušným zúčastněným stranám; fóra a dialogy; Webcast událostí; a obecné výzvy k vyjádření. Pro účinnou účast držitelů práv na mezinárodní úrovni je nezbytný přístup k informacím.

Praktická doporučení

99. Státy by měly respektovat, chránit a usnadňovat práva na svobodu projevu a svobodu pokojného shromažďování a sdružování v souvislosti s výkonem práva na účast na mezinárodní a regionální úrovni.

100. Účast subjektů občanské společnosti na setkáních mezinárodních organizací, mechanismů a dalších fór ve všech příslušných fázích rozhodovacího procesu by měla být povolena a proaktivně podporována.

101. Přístup na mezinárodní a regionální fóra by měl být poskytován bez jakékoli diskriminace.

102. Státy by měly ukončit veškeré činy zastrašování a represálií vůči aktérům občanské společnosti, kteří se zapojují nebo se snaží zapojit do mezinárodních fór a/nebo se účastní

7 V kontextu těchto pokynů by termíny „mezinárodní organizace“, „účast na mezinárodní úrovni“ a „mezinárodní setkání a fóra“ měly být chápány tak, že zahrnují i regionální úroveň.

jakékoli související akce. Dojde-li k zastrašování nebo represáliím, státy by měly vyšetřit všechna obvinění, poskytnout účinné nápravné prostředky a přijmout a zavést preventivní opatření k zabránění jejich opakování V této souvislosti je klíčové porozumění a řešení genderově specifických forem represálií.

103. Státy by měly stanovit objektivní, konzistentní a transparentní kritéria pro urychlené udělení statutu pozorovatele, poradce nebo účasti v mezinárodních organizacích organizacím občanské společnosti. Organizacím, jejichž žádosti byly zamítnuty, by měly být poskytnuty důvody a prostředky, jak se odvolat k vyššímu nebo jinému orgánu.

104. Státy by se měly zdržet toho, aby nepatřičně bránily subjektům občanské společnosti v získání akreditace u mezinárodních organizací, svévolně odebíraly akreditaci nebo pravidelně odkládaly posuzování žádostí o akreditaci.

105. Měly by být vytvořeny trvalé struktury pro trvalou účast subjektů občanské společnosti na mezinárodních fórech, například vytvořením platforem občanské společnosti. Tyto struktury by měly být vytvořeny prostřednictvím nestranných, nediskriminačních, transparentních a participativních procesů a měly by být zvláště přístupné a inkluzivní jednotlivcům a skupinám čelícím diskriminaci.

106. Mělo by být podporováno používání inovativních, nákladově efektivních a praktických přístupů, včetně využívání IKT (např. webcasting, videokonference a další online nástroje), aby se podpořila větší a rozmanitější účast subjektů občanské společnosti na mezinárodní úrovni.

107. Státy by měly usnadnit včasné vydávání víz těm, kteří se chtějí účastnit mezinárodních fór.

108. Měly by být zpřístupněny finanční prostředky na usnadnění smysluplné a rovné účasti na mezinárodních fórech, zejména zastánkyně lidských práv a malých komunitních organizací občanské společnosti.

109. Měla by být posílena schopnost držitelů práv smysluplně se účastnit mezinárodních fór, zejména mezi těmi, kteří jsou méně zběhlí v postupech upravujících účast na mezinárodní úrovni, jako jsou místní a místní organizace občanské společnosti pracující s jednotlivci nebo skupinami, které jsou marginalizováni nebo diskriminováni.

110. Státy by měly podporovat mezinárodní fóra, aby vytvořila a široce zpřístupnila jasný a transparentní soubor politik a postupů pro účast, aby byl přístup konzistentnější a spolehlivější. Kritéria pro akreditaci na zasedání by měla být objektivní a široká a registrační postupy by měly být snadno srozumitelné a dostupné.

111. Účast držitelů práv na setkáních na mezinárodních fórech by měla zahrnovat přístup k relevantním informacím, jako jsou dokumenty, návrhy pro připomínky a webové stránky relevantní pro rozhodovací proces, možnost rozesílat písemná prohlášení a vystupovat na zasedáních, aniž by byla dotčena schopnost mezinárodních fór upřednostňovat své podnikání a uplatňovat svůj jednací řád. Jakákoli kritéria pro posouzení vhodnosti materiálů musí být zveřejněna a jakýkoli proces námitek by měl být transparentní a poskytnout dotčené organizaci občanské společnosti dostatek času na reakci.

112. Státy by měly požádat mezinárodní fóra, aby proaktivně zpřístupňovala informace týkající se rozhodovacích procesů pomocí IKT nebo jiných vhodných prostředků, včas a ve všech úředních jazycích příslušné mezinárodní organizace nebo fóra. Politiky přístupu k

informacím pro mezinárodní organizace by měly být přijímány prostřednictvím rezolucí a dalších mechanismů správy a měly by být v souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv.

113. Mělo by se podporovat jmenování informačních úředníků nebo kontaktních osob v mezinárodních organizacích pověřených usnadňováním toku informací držitelům práv.

114. Státy by měly účinně šířit v dostupných formátech a místních jazycích výsledky rozhodnutí přijatých na mezinárodních fórech, včetně doporučení pocházejících z orgánů Organizace spojených národů a subjektů zapojených do sledování plnění závazků států podle mezinárodního práva v oblasti lidských práv.

Úřad vysokého komisaře pro lidská práva
Palác národů
CH-1211 Ženeva 10
Švýcarsko
+41 22 917 90 00
www.ohchr.org